

Groot risico op Lyme in Nederland

■ Kwart van alle teken besmet

Parasiet is door warmer klimaat het hele jaar actief

WAGENINGEN ■ Bijna een op de vier teken in Nederland is geïnfecteerd met de bacterie borrelia, die bij mensen de gevaarlijke ziekte van Lyme veroorzaakt. Door het steeds warmer wordende klimaat is de parasiet tegenwoordig het hele jaar actief.

Dat is de uitkomst van een groot onderzoek van de Wageningen Universiteit. Onderzoekers en vrijwilligers verzamelden tussen juli en december 2006 op negen risicolocaties in totaal 624 teken. Die werden onderzocht op de aanwezigheid van Borrelia. In Nederland zijn teken veel vaker geïnfecteerd dan elders in Europa, ontdekten de onderzoekers: gemiddeld bijna 25 procent tegen ruim 10 procent.

De grootste concentraties besmette teken zijn aangetroffen op de Zuid-Hollandse eilanden. Maar ook bij 't Twiske (bij Amsterdam), Baarlo en Ede bleek bijna de helft van de teken besmet. In het Noorden is rond Gieten naar teken gezocht en ook daar bleek een groot deel besmet, maar iets minder dan in Zuid-Holland en Zeeland.

Het Nederlands Huisartsengenootschap neemt de resultaten van het onderzoek zeer serieus. "Huisartsen moeten bij patiënten alert zijn op de ziekte van Lyme, ook omdat er lang niet altijd symptomen zoals de bekende rode vlek zijn", zegt woordvoerder Roy Beijert.

Opvallend veel mensen lopen een tekenbeet op in de eigen tuin, meestal tijdens het tuinieren (25 procent van de meldingen). Dit gebeurt vooral in bosrijke gemeenten. Maar de meeste mensen lopen

De kans door een teek gebeten te worden is het grootst tijdens een wandeling door het bos, maar ook in de eigen tuin kan het gebeuren.

Foto: Archief DvhN/Duncan Wijting

nog steeds een tekenbeet op in het bos (ruim 40 procent).

Voor de leeftijdsgroep 45 tot 65 jaar wordt vaak getroffen, maar dat komt volgens de onderzoekers doordat die groep verhoudingsgewijs veel buiten is. Ook kinderen tussen nul en zes jaar worden vaak gebeten. (GPD/DvhN)

Meer informatie is te vinden op www.saag.nl, www.nhg.org (bij 'Patiëntenbrieven'), www.rivm.nl, www.tekenbeetziekten.nl, www.borreliose.nl

Symptomen van lyme-borreliose: rode vlek, spierpijn en griepig gevoel

Symptomen van de ziekte van Lyme zijn: eerst een rode vlek rond de beet, gevolgd door koorts, spierpijn, tintelingen en/of een griepig gevoel. Veel patiënten hebben echter geen symptomen. Als wel een rode vlek is geconstateerd, dient zo snel mogelijk met antibiotica gestart te worden. Hoe langer de infectie onopgemerkt blijft, des te ernstiger het ziektever-

loop kan zijn. Veel ellende kan voorkomen worden door hoge schoenen, lange broekspijpen en sokken te dragen. Ook is het belangrijk het lichaam regelmatig te controleren op tekenbeten. In geval van een tekenbeet is het verstandig de datum te noteren, zodat de arts weet wanneer de infectie plaatsvond. Overigens leidt niet elke beet van een geïnfecteerde teek tot de

ziekte van Lyme. Een teek kan het beste binnen 24 uur verwijderd worden. Het Nederlands Huisartsengenootschap heeft de richtlijn voor het verwijderen van een teek vorige week aangepast. Tekenen moeten nu met een teken tang voorzichtig en 'gewoon' uit het lichaam worden getrokken, in plaats van met een draaiende beweging.

De teek is een vrij kleine parasiet die een hoop ellende kan veroorzaken. Foto: Archief DvhN/ANP

Teken dragen meer bacteriën

WEDDE ■ Besmetting met de borrelia-bacterie die Lyme veroorzaakt is niet het enige gevaar van een tekenbeet. Hanita Beumkes uit Wedde van de onlangs opgerichte Stichting Tekenenbeetziekten: "Vaak dragen teken nog andere bacteriën bij zich en besmetten ze mensen tegelijk ook daarmee. Die co-infecties zijn de oorzaak dat sommige mensen ernstig ziek worden van een beet, tot aan verlammingen of zelfs de dood toe."

Er bestond al een patiëntenvereniging en de overheidsdienst RIVM neemt Lyme sinds enige tijd ook uiterst serieus. Toch moet er volgens Beumkes veel meer onderzoek worden gedaan naar tekenbeten, vandaar de oprich-

ting van de stichting. "We weten pas sinds kort van het bestaan van Lyme. De diagnose Lyme is vaak al heel moeilijk te stellen door een arts. Bij de andere bacteriën die de teken dragen, is dat nog veel erger. We weten alleen dat veel teken die andere bacteriën bij zich dragen."

Het gaat naast Lyme-borreliose in veel gevallen om besmettingen met bartonella, ehrlichia, babesia, rickettsia of FSME.

Elke besmetting of combinatie van besmettingen kan weer tot andere ziekteverschijnselen leiden. "Net als bij Lyme is heel lang gedacht dat het maar weinig voorkomt. Onterecht, blijkt nu", zegt Beumkes.